

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2024-1-207-213>

 <https://orcid.org/0000-0002-6999-3333>

КАСЬЯН Тетяна

заслужена художниця України, кандидатка педагогічних наук, доцентка,
завідувачка катедри дизайну та соціально-культурних дисциплін,
Черкаський державний бізнес-коледж
e-mail: tat.kasyan@gmail.com

 <https://orcid.org/0009-0008-0208-1664>

КУКОЛЬ Світлана

спеціалістка другої категорії, викладачка катедри дизайну та соціально-культурних дисциплін,
Черкаський державний бізнес-коледж
e-mail: sgek1303@ukr.net

УДК 378:7.02(745/749)(045)

СУЧАСНІ ВИДИ ДЕКОРАТИВНОГО ЖИВОПИСУ ЯК ДИЗАЙН-ПРАКТИКА МИТЦІВ

У статті розглядається сучасні види декоративного живопису, його різновиди, які є важливою складовою сучасного дизайну, як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі, застосування у театральних декораціях, книжковому видавництві, мініатюрі тощо.

Ключові слова: декоративний живопис; декоративне мистецтво; декоративний розпис; дизайн-практика.

Постановка проблеми. Вибір теми дослідження обумовлено актуальністю декоративного живопису в розвитку процесів

формування нової соціокультурної реальності, в якій національна культура та мистецтво стають одним із визначальних чинників суспільного прогресу.

Декоративний живопис використовується для оформлення екстер'єрів – це монументально-декоративні твори, що доповнюють єдиний архітектурний ансамбль, завдяки яким ми дізнаємось історію культури цивілізацій. Також сучасний дизайн інтер'єру неможливо уявити без творів мистецтва.

Декоративний живопис в інтер'єрі може бути представлений як у вигляді знімних та переносних творів мистецтва, так і у вигляді декоративного розпису стін, де сучасні дизайнери часто використовують ексклюзивні декоративні деталі ручної роботи, які додають інтер'єру індивідуальний характер звучання.

Тому різноманіття видів декоративного живопису як дизайн-практики, дозволяє реалізовуватись митцю, повно розкрити свій потенціал та втілювати у відповідному матеріалі художній образ, який ґрунтується на національній ідентичності, що вимагає нового осмислення естетичних норм у суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам розвитку декоративного живопису та його видам приділяли увагу багато науковців дослідників. Існує ціла низка наукових досліджень, що збагатили надбання в цій області. Зокрема дослідниця М. Саркісян приділяє увагу народним традиціям у монументально-декоративного мистецтва України ХХ ст., особливостям розвитку та сучасним тенденціям українського батика – Т. Печенюк. Проблемам декоративного живопису присвячували ґрунтовні наукові розробки такі українські дослідники як Л. Жоголь, А. Жук, Т. Кара-Васильєва, О. Пошивайло, Р. Шмигало та інші.

Мета статті полягає у визначенні та конкретизації видів декоративного живопису, що існують у сучасному мистецькому просторі України, їх особливостей та матеріалів виконання, а також професійна реалізація митця в дизайн-практиці через різноманіття видів декоративного живопису.

Виклад основного матеріалу дослідження. Декоративний живопис – це живопис, який орієнтований на створення естетично привабливих робіт, що використовуються для прикраси приміщень всередині та зовні, меблів, предметів інтер'єру тощо. Його основна мета полягає в тому, щоб створити красу, підняти настрій, а також додати художніх ознак та індивідуальності до простору.

Декоративні композиції з живопису охоплюють широкий спектр елементів та стилів, що призначені для естетичної прикраси простору чи об'єкта. Ось деякі з найпоширеніших складових декоративних живописних композицій:

– живописні елементи зазвичай виконуються на плоскій поверхні, де кольори грають важливу роль у створенні ефекту;

– декоративні живописні композиції часто включають в себе різноманітні орнаментальні елементи та мотиви, такі як гео-

метричні узори, квіти, листя, вінки, птахи, тварини тощо;

– лінії та форми можуть використовуватися для створення руху та ритму в композиції, це може включати у себе візерунки, контури та інші графічні елементи;

– різноманітність текстур може бути досягнута шляхом різних технік нанесення фарби та додати відчуття глибини та реалізму до декоративної композиції;

– декоративні композиції можуть відображати унікальні особливості та ефекти різних стилів, включаючи абстракцію, реалізм, імпресіонізм, експресіонізм тощо.

Ці складові можуть поєднуватися та використовуватися дизайнерами для створення декоративних живописних композицій, які естетично задовольняють та прикрашають простір.

Декоративний живопис може розглядатися як частина дизайну, коли мистецтво використовується для створення естетичних образів і композицій, які використовуються для декорування приміщень, об'єктів або поверхонь. У цьому контексті дизайнер враховує особливості простору, на якому буде розміщено живопис, а також враховує естетичні та функціональні вимоги замовника чи користувача.

Такий підхід може охоплювати різноманітні стилі та техніки живопису, від класичного орнаментального малюнку до сучасного абстрактного декору. Головна мета декоративного живопису як дизайн-практики полягає у тому, щоб створити гармонійне та привабливе середовище, що задовольняє естетичні потреби споживача чи замовника.

Декоративний живопис може бути як частиною архітектурної концепції та підкреслювати конструкції форм і функцій будівлі. «Пам'ятки монументально-декоративного мистецтва, створені на території України впродовж ХХ ст., є цінним джерелом історії нашої держави. Значну роль в оздобленні об'єктів відігравав національний чинник, пов'язаний з культурою українського народу, зокрема в її етнографічному вимірі» (Саркісян, 2015, с. 65). Також декоративний живопис може бути самостійним твором декоративно-прикладного мистецтва, призначений для оздоблення та прикраси інтер'єру. В декоративному живописі використовують різні матеріали залежно від виду твору. Декоративні композиції з живопису можуть бути тісно пов'язані з монументально-декоративним живописом.

Особливостями цього виду мистецтва є:

– зміна пропорцій предметів, іноді до невпізнання;

- порушення лінійної перспективи або повний відказ від неї;
- посилення характерних особливостей форм предметів;
- відмова від повітряно-просторової перспективи (частково або повністю);
- локальне використання більш насичених кольорових плям;
- застосування чорного або кольорового контуру, або двох одразу;
- використання орнаментів та створення з деталей та ліній твору єдиного орнаментального візерунка.

Фреска – це стародавня техніка монументального живопису, особливістю якої є нанесення рисунка водорозчинними фарбами на вологу основу. Основа для фрески – левкас або штукатурка – суміш гашеного вапна з піском. Фарби для фрески це натуральні пігменти, розведені звичайною водою. Після висихання основи фарби, нанесеної на сиру штукатурку, стають з нею єдиним цілим, на поверхні висохлого вапна утворюється кальцієва прозора плівка, що захищає живопис на століття (Пасічний, 2003).

Сучасні фрески відрізняються від історичних не тільки сюжетами, матеріалами та різноманітними техніками нанесення на стіну, а й тимчасовими рамками їх створення. Живописне зображення може прикрашати не тільки стіни, але й стелю, двері, молдинги, карнизи та плінтуси, предмети меблів, простір в нішах тощо. Завдяки сучасним матеріалам та фарбам, кольори стійкі до вигорання та їх поверхня легко відчищається від бруду.

Технології виробництва сучасних фресок також різноманітні, наприклад:

- фреска – кракелюр, її поверхня поцяткована тріщинками, що створює ефект зістареної. Еластичні фрески на скловолокні, які легко монтуються на будь-якій поверхні;
- цифрові фрески – заготівлю просто наклеюють на підготовлену поверхню;
- фрески на полотні з бавовни, з використанням піску, рослинного клею і вапна, виготовляють у вигляді рулону (Фрески, 2024).

Таким чином, сучасна фреска може створювати в приміщенні ілюзію більшого простору, особливий настрій та шарм, що підкреслює індивідуальність дизайну інтер'єру.

Стінопис – це великі малюнки або графічні композиції, які наносяться безпосередньо на стіни або інші поверхні будівель. Вони часто використовуються для створення арт-об'єктів у громадських просторах або для декорування приватних приміщень. Стінопис виконується різними

матеріалами та техніками, від фарб до мозаїки та інших сучасних матеріалів. Вони часто мають художній або соціальний зміст і можуть виступати як форма вуличного мистецтва.

Мозаїка – монументальне і декоративно-прикладне мистецтво. Створення мозаїки відбувається шляхом набору, компонування та закріплення на поверхні стін різнокольорних керамічних плиток, смальти та інших матеріалів. Популярність мозаїки у всі часи обумовлена її довговічністю й особливими властивостями: жаростійкістю, ударостійкістю і водонепроникністю. Багаторічне збереження мозаїки забезпечують матеріали, з яких вона створюється: з каменів, смальти (сплав скла та різних добавок, що фарбують його в різні кольори та іноді імітують навіть золото) і кераміки – вони не змінюються і зберігають свій колір протягом багатьох років (Пасічний, 2003).

Це мистецтво процвітало вже задовго до нашої ери – у стародавній Греції, Римі, Візантії. Тепер художники займаються мозаїкою, відновлюючи втрачені секрети старої смальти.

Але мозаїка зі смальти дуже дорога, сучасні художники шукають інші шляхи, створюють цікаві мозаїки із простих матеріалів та дешевих, іноді буквально не потрібних. Якщо уважно придивитися до будівельного сміття, каменів або уламків кераміки біля дороги або на березі річки, можна знайти різноманітні кольори, з додаванням битої будівельної кераміки, кольорового скла, порцелянового посуду, то поступово збирається дуже багата палітра. Яскравим прикладом є мозаїки черкаського художника Максима Сірого, адже його роботи створені з уламків ужиткового порцелянового посуду, цегли, вікових кахлів, решток закам'янілих молосків. Окремим черепкам понад тисячу років. Їх та інші речі виносять дніпрові хвилі із затоплених 60 років тому, водами Кременчуцького водосховища, сіл та історично цінних земель.

Мозаїка може бути використана як декоративний елемент на підлозі, стіні, стелях, фонтанах або інших архітектурних деталях.

Сграфіто (італ. *sgraffito*) – техніка, яка полягає в поступовому накладанні декількох шарів вапна, що вирізняються за кольором (забарвлюють різними пігментами). Після висихання його зіскрібають на різну глибину, щоб оголити шар з потрібним кольором, або повністю видаляють ділянки, створюючи тим самим потрібний візерунок (Сграфіто, 2024), (Словник української мови, 1978), (Сотська, Шмельова, 2016), (Шмиг, та ін., 2010).

Традиційно сграфіто використовується в кераміці, а також в архітектурі. У кераміці, наприклад, художники наносять шар глини на виріб, а потім наносять поверх нього інший шар з іншого кольору. Після цього вони обробляють верхній шар, видаляючи частини, щоб викрити кольоровий шар під ним. Це створює ефектний контраст між кольорами.

В архітектурі сграфіто часто використовується для декорування стін будівель. Спочатку шар вологої штукатурки наноситься на стіну, а потім на нього наноситься шар фарби. Художники видаляють частини фарби, щоб створити образ або візерунок на стіні.

Сграфіто – це складний і творчий процес, який дозволяє художникам створювати унікальні та естетично привабливі мистецькі твори. Вони можуть бути домінують архітектурного ансамблю, а можуть тільки декорувати поверхню.

Далі розглянемо види декоративного живопису, який використовується не тільки в екстер'єрі, а й в дизайні інтер'єру для його оздоблення, підкреслення стилю та створення відповідного настрою.

Вітраж (фр. *vitrage*, від *vitrum* – скло) – будь-яка перегородка із фрагментів різноколірного скла, скріплених свинцевим дротом таким чином, щоб із них складалася образотворча композиція або орнаментальний малюнок (Сотська, Шмельова, 2016). Вітраж – це твір монументального мистецтва, який слугує для заповнення віконних прорізів в архітектурній споруді. В сучасних вітражах використовують безбарвне скло, лите скло, товсте колоте скло (литому і пресованому склу надаються всілякі фактури та ступені прозорості), кольорове скло і дзеркала. Тож існують різні види обробки скла для вітража: травлення, розпис, піскоструминна обробка тощо (Пасічний, 2003).

Привабливим ефектом вітража є підсвічування з середини, коли відтворюється гра світла особливим чином, що доповнює його декоративним ефектом. Яскраві геометричні та рослинні візерунки створюють зазвичай єдиний акцент в приміщенні та сприймаються як цілісна архітектурна композиція.

Більш сучасним різновидом вітража є псевдовітраж, який виготовляється за допомогою контуру рисунка, який наноситься на скло вручну або за допомогою спеціальної машини, а потім композиція заливається спеціальною сумішшю з поліуретанового лаку та фарби.

Ще одним видом створення вітража є вітраж з металевим контуром, який накла-

дається вручну після того, як коли рисунок буде повністю зафарбований.

Фарба наноситься на одну сторону скла і утворює міцний шар який видно з обох сторін. Рисунок, розміщений всередині склопакетів, буде захищений від факторів навколишнього середовища, а саме від перепаду температур, атмосферних опадів, механічного впливу та ультрафіолетового випромінювання. Матеріали, з яких виготовлений вітраж, нетоксичні та безпечні у використанні.

Використовувати багату декоративну фактуру вітража дозволяє технологія обробки скла піскоструминним апаратом, застосування травлення, виливок та пресування.

Вітражі створюють неповторний кольоровий акцент та наповнюють простір інтер'єру особливим шармом, прикрашають храми, станції метро, вокзали, готелі, виставкові і концертні зали, спортивні комплекси, житлові будинки тощо.

Графіті може бути як вуличним мистецтвом, так і частиною дизайну внутрішніх приміщень. Вони можуть виражати різноманітні ідеї, від політичних до психологічних, що дозволяє використовувати їх для створення різноманітних атмосфер і настроїв та стає складовою сучасного міського середовища. Однак важливо враховувати, що виконання графіті без дозволу влади або власника майна може бути незаконним і розглядатися як вандалізм.

Декоративний розпис – вид монументального живопису, широко застосовується в дизайні інтер'єрів, створюючи композиції, які тісно пов'язані з архітектурою: розписують стелі, стіни, арки в єдиному стилі. Настінні розписи виконуються олійними, акриловими або темперними фарбами безпосередньо на поверхнях зі штукатурки архітектурних споруд (Пасічний, 2003). Також орнамент можна наносити на поверхню (наприклад, стіну, стелю, меблі або предмети інтер'єру) з метою прикрасити та надати їй особливого стилю. Ця техніка може використовуватися для створення різноманітного дизайну, від простих геометричних патернів до складних сцен або реалістичних зображень. Декоративний розпис надає унікальний художній вигляд та прикрашає приміщення або предмети в інтер'єрі.

Декоративне панно (фр. *panneau*) – живописний твір декоративного характеру, який призначений для оформлення інтер'єру або екстер'єру (Сотська, Шмельова, 2016). Декоративне панно виконане на полотні та закріплене на стінах або стелі із застосуванням різних декоративних ефектів. Декоративне панно може виконувати-

ся як декоративна вставка в інтер'єрі або займати значну частину житлового чи громадського приміщення (Пасічний, 2003).

Декоративні панно можуть мати різні стилі та теми, від абстрактних геометричних узорів до реалістичних сцен або символічних зображень. Вони часто використовуються для створення атмосфери, декорування інтер'єрів та надання приміщенню особливого характеру.

Це дуже популярний вид декору, оскільки дозволяє виразити творчість та створити унікальний образ приміщення. Будь-який матеріал чи стиль панно може бути обраний, залежно від вподобань замовника та потреб дизайну приміщення.

Декоративне панно можна створювати за допомогою різних матеріалів. Наприклад, на полотні або папері розмальовувати гуашевими, акриловими, темперними, олійними фарбами, тушшю та працювати в змішаній техніці.

Також до декоративного розпису можна віднести розпис по тканині, так званий «батик». Основою може слугувати тканина з натуральних, штучних та синтетичних волокон. Існує холодний, гарячий батик, назва відповідає техніці нанесення резервуючої суміші, та вільний розпис по тканині, де немає ліній, що відокремлюють один колір від другого, а також батик, створений в змішаній техніці.

Попре те, що ця техніка має давнє походження з Індонезії та Китаю, розмальовані тканини вироблялись для людей заможного стану і мистецтво створення трималося в секреті, вона поступово просувалась на інші території. «В Україні мистецтво розпису тканин у техніці «батик» не стало суто національним. Однак протягом останнього часу дедалі більше зростає кількість митців, які захоплюються цією технікою. Саме тому сучасний етап розвитку мистецтва розпису тканин, збагачуючись інтернаціональними традиціями, набуває своєрідного, суто українського забарвлення» (Касьян, 2008).

У процесі виконання авторських композицій із розпису тканин виробляються новітні авторські методи (художні й технологічні), а також формуються деякі нові знання з розвитку творчих якостей майстра внаслідок самоспостереження (Касьян, 2008).

Графічний дизайн – використання графічних елементів, таких як геометричні фігури, патерни та ілюстрації, для створення різноманітних візуальних ефектів у декоруванні різних поверхонь та предметів, зокрема стіни, меблі, текстиль тощо.

Театрально-декоративний живопис – вид образотворчого мистецтва, який тісно

зв'язаний з художнім обрамленням театральної вистави. Основа художнього оформлення вистави – декорація, що зображає місце, час та умови дії. Форма декорації, її композиція та колористичний лад, зумовлена не тільки змістом самої дії, але і його зовнішніми фізичними умовами (швидкістю змін місця дії, особливостями сприйняття декорацій із залу для глядачів та поєднанням їх із певним освітленням) (Пасічний, 2003).

Величезний вплив на якість виконання роботи мають правильно підібрані матеріали та інструменти. Існує безліч основ для живопису. Насамперед вибір основи залежить від фарб, якими виконується робота, а, по-друге, від поставлених цілей. Для акрилових та олійних фарб підходить полотно на підрамнику, полотно на картоні або органіті. Папір використовується для акварелі або гуаші.

Мініатюра – це вид живопису, виникнення якого неподільно пов'язано з появою перших рукописів, а згодом, і повноцінних книг. Дана техніка є прообразом сучасної ілюстрації. Більшість вирішить, що мініатюра названа так завдяки своїм невеликим розмірам. Насправді назва походить від латинського слова «*minium*». Так називалися червоні фарби, які використовувалися при оформленні перших рукописів. Малюнки дійсно мали дуже невеликі розміри. При цьому художники прагнули промальовувати на них кожен деталь з максимальною точністю (Пасічний, 2003).

Мініатюра в живописі виникла в доісторичну епоху і не зникла в сучасності. Адже вона дає змогу відобразити аналог тексту візуальними образами та робить це швидше за текст. Найдавнішими зі збережених зразків живопису в рукописах, є рулони папірису давньоєгипетської «Книги мертвих», сувої Стародавньої Греції та Риму, ілюстровані карти ацтеків, кодекси майя, а також китайські рукописні книги. У Візантії та Константинополі, де були зосереджені значні художні сили, мініатюри малювали на пергаменті, а тло викладали золотом. Мініатюра Візантії була тісно пов'язана з іконописом, канонами та вимогами церкви. В ній переважали релігійні сюжети та зображення імператорських родин, іноді з точним відтворенням портретних рис (Мініатюра (живопис), 2024). Поряд з біблійними сюжетами кольоровими сюжетними прикрасами, зокрема пейзажами, прикрашалися сторінки літописів, історичних хронік, народного епосу і світської поезії.

Ілюстрація – в книжковому видавництві це художнє оформлення обкладинки та супроводження тексту художніми композиціями, які підсилюють емоційне сприй-

няття літературного твору. Використання декоративної композиції в книжковій графіці може додати важливий елемент до візуального сприйняття тексту та зробити книгу більш привабливою для читачів.

Художники-дизайнери в ілюстраціях часто використовують декоративні кольорові композиції. Прикладом можуть слугувати роботи самобутнього українського художника Григорія Нарбута, особливо його ілюстрації до казок. Сучасні книжкові дизайнери надихаються його графічними техніками та його знаменитою «Абеткою».

Іноді ілюстрація може виглядати як самостійний художній твір, який живе поза літературним текстом.

Таким чином, у дослідженні схарактеризовано види сучасного декоративного живопису в Україні, їх техніку виконання та матеріали, з яких створювались декоративні композиції та їх місце використання в практиці дизайну. Також можна стверджувати, що декоративне мистецтво і дизайн мають спільні цілі та принципи, які сприяють створенню привабливих, функціональних та інноваційних виробів.

Висновки і перспектива подальших досліджень. Процеси формування нової соціокультурної реальності, в якій національна культура та мистецтво стають одним із визначальних факторів суспільного прогресу у розвитку національної ідентичності, активізувалися після здобуття Україною незалежності (Касьян, 2014). Культура сучасної України вимагає осмислення естетичних норм у суспільстві та смаку самого творця.

Ці та інші техніки декоративного живопису відображають сучасні тенденції у дизайні, дозволяють створювати унікальні та естетично привабливі образи в різних середовищах, та допомагають реалізовуватись митцю, максимально розкрити свій потенціал та втілювати художній образ у відповідному матеріалі зі своєї професійної дизайн-практики.

Теоретичний матеріал, викладений у статті, буде корисним для студентів та викладачів спеціальності 022 Дизайн.

Список бібліографічних посилань

- Касьян, 2014 – Касьян, Т.К. (2014). Традиції та новітні технології у розвитку сучасного образотворчого мистецтва. *Традиції та новітні технології в розвитку сучасного образотворчого мистецтва*: збірка матеріалів міжвузівської науково-практичної конференції. Черкаси Брама-Україна. С. 53–56.
- Касьян, 2008 – Касьян, Т.К. (2008). Художній розпис тканини в техніці «батик» в історичному, технологічному та творчому аспектах. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтва*, 11: 63–67.
- Мініатюра (живопис), 2024 – Мініатюра (живопис), (2024). URL: <http://surl.li/pjchq>
- Пасічний, 2003 – Пасічний, А.М. (2003). Образотворче мистецтво. Словник-довідник, Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 214 с.
- Печенюк, 1998 – Печенюк, Т.Г. (1998). Сакральні тканини християнського храму: нові аспекти методики фахової школи. Художній текстиль. Львівська школа. Альбом. Львів: Полі. С. 70–73.
- Саркісян, 2015 – Саркісян, М.С. (2015). Народні традиції у монументально-декоративному мистецтві України ХХ ст. *Art-простір* [Київ: Університет ім. Б. Грінченка], 1: 62–66.
- Сграфіто, 2024 – Сграфіто (2024). URL: <https://goodhouse.com.ua/poradi/10702-sgraffitoshho-za-texnika-obrobka-v-texnici-sgraffitoyak-prigotuvati-rozchin-yak-i-chim-nanositi.html>; uk.wikipedia.org/wiki/Сграфіто.
- Словник української мови, (1978 – Словник української мови: в 11 томах (1978). Том 9 / ред. тому: І.С. Назарова [та ін.]. 916 с.
- Сотська, Шмельова, 2016 – Сотська, Г., Шмельова, Т. (2016). Словник мистецьких термінів. Херсон: Видавництво «Стар». 52 с.
- Шмиг, та ін., 2010 – Шмиг, Р.А., Боярчук, В.М., Добрянський, І.М., Барабаш, В.М. (2010). Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури / за заг. ред. Р.А. Шмига. Львів. 221 с.
- Фрески, 2024 – Фрески в сучасному інтер'єрі (2024). URL: happyhouse.kiev.ua/dom/freski-v-sychasnomy-intereri/.

References

- Kasyan, T. K. (2014). Traditions and new technologies in the development of modern fine art. *Traditions and new technologies in the development of modern fine arts*: Collection of materials of the interuniversity scientific and practical conference. Cherkasy: Brahma-Ukraine. Pp. 53–56 [in Ukr.].
- Kasyan, T.K. (2008). Artistic fabric painting in the "batik" technique in historical, technological and creative aspects. *Bulletin of the Kharkiv State Academy of Design and Arts*, 11: 63–67 [in Ukr.].
- Miniature (painting), (2024). Retrieved from <http://surl.li/pjchq> [in Ukr.].
- Pasichny, A.M. (2003). Visual arts. Dictionary-reference. Ternopil: Educational book – Bohdan, 214 p. [in Ukr.].
- Pechenyuk, T G. (1998). Sacred fabrics of the Christian temple: new aspects of the methodology of the professional school. *Artistic textiles. Lviv school. Album*. Lviv: Polly. Pp. 70–73 [in Ukr.].
- Sarkisyan, M.S. (2015). Folk traditions in the monumental and decorative art of Ukraine of the 20th century. *Art space* [Kyiv: University named after B. Hrinchenko], 1: 62–66 [in Ukr.].
- Sgraffito, (2024). Retrieved from <https://goodhouse.com.ua/poradi/10702-sgraffitoshho-za-texnika-obrobka-v-texnici-sgraffitoyak-prigotuvati-rozchin-yak-i-chim-nanositi.html>; uk.wikipedia.org/wiki/Сграфіто [in Ukr.].
- Dictionary of the Ukrainian language: in 11 volumes. (1978). Vol. 9. In I.S. Nazarova (ed. of the vol.) [etc.]. 916 p. [in Ukr.].
- Sotska, G., Shmelova, T. (2016). Dictionary of artistic terms. Kherson: Star Publishing House. 52 p. [in Ukr.].
- Shmyg, R.A., Boyarchuk, V.M., Dobryansky, I.M., Barabash, V.M. (2010). Terminological dictionary-handbook for construction and architecture. In R.A. Shmyga (gen. ed.). Lviv. 221 p. [in Ukr.].
- Frescoes in a modern interior (2024). Retrieved from happyhouse.kiev.ua/dom/freski-v-sychasnomy-intereri/ [in Ukr.].

KASIAN Tatiana

Honored Artist of Ukraine, Ph.D., Associate Professor,
Head of the Department of Design and Socio-cultural Disciplines,
Cherkasy State Business College

KUKOL Svitlana

specialist of the second category, teacher,
Department of Design and Socio-cultural Disciplines,
Cherkasy State Business College

MODERN TYPES OF DECORATIVE PAINTING AS A DESIGN PRACTICE OF ARTISTS

Summary. *Introduction. The article examines modern types of decorative painting, its varieties, which are an important component of modern design, both in the internal and external environment, their use in theater set design, book publishing, miniatures, etc.*

Purpose. To determine and specify the types of decorative painting that exist in the modern artistic space of Ukraine, their features and materials as well as realization of the artist in design practice through the variety of types of decorative painting.

Results. The research characterizes types of modern decorative painting in Ukraine, their technique and materials as well as their place in design practice. It states that decorative arts and design share common goals and principles that contribute to the creation of attractive, functional and innovative products.

Originality. The choice of the research topic is due to the relevance of decorative painting in the development of the processes of forming a new socio-cultural reality, in which national culture and art become one of the determining factors of social progress. Decorative painting is used to decorate exteriors. These are monumental and decorative works that complement a single architectural ensemble, thanks to which we learn the history of the culture of civilizations. Also, modern interior design cannot be imagined without works of art. Decorative painting in the interior can be presented both in the form of removable and portable works of art, and in the form of decorative wall painting, where modern designers often use

exclusive handmade decorative parts that add an individual character to the interior.

Therefore, the variety of types of decorative painting as a design practice allows artists to realize themselves, to fully reveal their potential and to embody in the appropriate material an artistic image that is based on national identity, which requires a new understanding of aesthetic norms in society.

Conclusion. Therefore, the processes of forming a new sociocultural reality, in which national culture and art become one of the determining factors of social progress in the development of national identity, became more active after Ukraine gained independence [1]. The culture of modern Ukraine requires an understanding of aesthetic norms in society and the taste of the creator.

These and other techniques of decorative painting reflect modern trends in design, allow creating unique and aesthetically attractive images in various environments. and realizing oneself as an artist, fully reveal potential and embody the artistic image in the appropriate material in professional design practice.

The theoretical material presented in the article will be useful for students and teachers whose major is 022 Design.

Keywords: *decorative drawing; decorative art; decorative painting; design practice.*

Одержано редакцією 16.02.2024
Прийнято до публікації 04.03.2024